МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова

Голова Вченої ради _____Вячеслав ТРУБА
(протокол № _____ від 18 червня 2026 р.)
(наказ № _____ від _____2026 р.)

ПРОГРАМА
КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Соціальні послуги. Організація надання соціальних послуг

рівень освіти: освіта дорослих (післядипломна освіта)
галузі знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування

Одеса
2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми підвищення кваліфікації
«Соціальні послуги. Організація надання соціальних послуг»

РОЗРОБНИКИ:
Ірина СИДУН, канд. іст. наук, доцент кафедри соціальної роботи
Катерина КУЛАВА, докт. філософ. у галузі соціальної роботи, доцент кафедри соціальної роботи

РЕКОМЕНДОВАНО
Кафедрою соціальної роботи
протокол №__9__ від «__28__» __травня__ 2026 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ХЛІВНЮК

СХВАЛЕНО:
навчально-методичною комісією
Факультету психології та соціальної роботи
протокол №__6__ від «__11__» __червня__ 2026 р.
Голова НМК Факультету психології та соціальної роботи_____ Ірина СИДУН

Вченою радою факультету психології та соціальної роботи
ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол №__6__ від «__17__» __червня__ 2026 р.
Голова Вченої ради _____ Лариса ДУНАЄВА

Науково-методичною радою ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол №__3__ від «__18__» __червня__ 2026 р.
Голова НМР ОНУ імені І. І. Мечникова _____ Майя НІКОЛАЄВА

Обсяг програми	90 год / 3 кредити ЄКТС Програма підвищення кваліфікації передбачає такі форми роботи: лекції (14 год.), практичні заняття (14 год.), самостійна робота (60 год.), атестація у вигляді заліку (2 год.).
Форма підвищення кваліфікації	Очна та змішана
Мета	Мета курсу підвищення кваліфікації фахівців соціальної сфери полягає у покращені професійної компетентності слухачів щодо здатності якісно організовувати підтримку вразливих груп населення, аналізу потреб отримувачів соціальних послуг, організації їх надання, контролю якості та ефективної міжвідомчої взаємодії. Здобуті результати навчання сприяють впровадженню інновацій і підвищенню ефективності соціальної роботи.
Завдання	- поглибити знання слухачів щодо сучасних підходів, принципів і стандартів соціальної роботи з вразливими групами населення; - сформувати та вдосконалити практичні навички аналізу потреб отримувачів соціальних послуг із застосуванням інструментів оцінювання та кейс-менеджменту; - розвинути здатність слухачів ефективно планувати, організовувати та координувати надання соціальних послуг відповідно до індивідуальних потреб клієнтів; - підвищити компетентність у сфері контролю якості соціальних послуг, моніторингу результатів та оцінювання їх ефективності; - сприяти формуванню навичок міжвідомчої та міждисциплінарної взаємодії задля забезпечення комплексної підтримки вразливих груп населення; - ознайомити слухачів з інноваційними практиками, технологіями та сучасними моделями організації соціальної роботи; - сприяти розвитку професійної рефлексії, етичної відповідальності та готовності до впровадження змін у професійну діяльність.
Напрями	Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи Вразливі групи населення та особливості роботи з ними Організація та надання соціальних послуг Контроль якості та оцінювання ефективності соціальних послуг Міжвідомча та міжсекторна взаємодія

Перелік компетентностей, які вдосконалюються	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість Спеціальних фахових (СК): СК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи; СК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. СК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг; СК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень; СК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства. СК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві. СК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи. СК17. Здатність до використання професійно-профільованих знань у забезпеченні посередництва між різними суспільними й державними структурами та клієнтами
Очікувані результати	**знання:** - нормативно-правову базу та державні стандарти надання соціальних послуг в Україні; - сучасні теоретичні підходи, принципи та моделі соціальної роботи з вразливими групами населення; - основні характеристики, потреби та ризики різних категорій вразливих груп; - методи, інструменти та етапи оцінювання потреб отримувачів соціальних послуг; - принципи організації, планування та координації надання соціальних послуг; - показники, критерії та механізми контролю якості й оцінювання ефективності соціальних послуг;

	- форми, рівні та механізми міжвідомчої й міжсекторної взаємодії; - інноваційні підходи, технології та кращі практики у сфері соціальної роботи. **вміння:** - застосовувати нормативно-правові акти та стандарти у практичній діяльності фахівця соціальної сфери. - аналізувати потреби отримувачів соціальних послуг із використанням сучасних методів оцінювання; - планувати та організовувати надання соціальних послуг відповідно до індивідуальних потреб клієнтів; - здійснювати ведення випадку (кейс-менеджмент) та координувати міждисциплінарну допомогу; - проводити моніторинг якості соціальних послуг і оцінювати їх ефективність; - налагоджувати та підтримувати ефективну міжвідомчу і міжсекторну взаємодію; - використовувати інноваційні практики та інструменти у професійній діяльності; - дотримуватися професійної етики, здійснювати рефлексію власної діяльності та запобігати емоційному вигоранню; - ініціювати та впроваджувати зміни, спрямовані на підвищення якості соціальної роботи.
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка
Місце виконання програми	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова – очна форма – місце проведення: м. Одеса, вул. Змієнко Всеволода, 2, наявні захисні споруди цивільного захисту, гуртожиток (за потреби), забезпечено доступність для осіб з інвалідністю/особливими освітніми потребами) до навчального корпусу; – дистанційна/змішана – навчання відбувається на основі публічних сервісів відеоконференцій Zoom та засобів їх інтеграції з Google Classroom (Гугл Клас). У системі Google Classroom (Гугл Клас) будуть розміщені навчальні матеріали, посилання на нормативно-правову базу, додаткову літературу, завдання для поточного і підсумкового контролю.
Мінімальна та максимальна кількість	15-20 слухачів

осіб в групі	

2. Зміст курсу підвищення кваліфікації

Змістовий модуль 1. Особливості організації надання соціальних послуг

Тема 1. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація, нормативно-правові документи

1. Соціальні послуги: поняття та види. Класифікація соціальних послуг.
2. Основні нормативно-правові акти, які регулюють питання організації надання соціальних послуг.
3. Базові соціальні послуги в ТГ.
4. Етапи розвитку та забезпечення надання соціальних послуг жителям громади.
5. Вимоги до надавачів соціальних послуг різних форм власності в ТГ згідно чинного законодавства.
6. Основні аспекти побудови інтегрованої системи соціального захисту на рівні громади.

Тема 2. Компетентність соціального працівника з надання соціальних послуг в територіальній громаді

1. Сучасні моделі соціальної роботи в громаді.
2. Ролі фахівця із соціальної роботи в територіальній громаді.
3. Навички соціального працівника для роботи в громаді.
4. Морально-етичні засади соціальної роботи в територіальній громаді.
5. Стратегії діяльності соціального працівника в громаді.

Тема 3. Запобігання корупційним ризикам у наданні соціальних послуг

1. Корупційні ризики під час надання соціальних послуг в територіальній громаді.
2. Класифікація корупційних ризиків.
3. Нормативно-законодавча база, яка регулює питання корупційних ризиків під час надання соціальних послуг.
4. Оцінка корупційних ризиків.
5. Усунення корупційних ризиків.

Змістовий модуль 2. Якість організації надання соціальних послуг

Тема 4. Особливості організації надання соціальних послуг в територіальній громаді під час війни

1. Напрями, методи і форми соціальної роботи в територіальній громаді під час війни.
2. Благодійність, волонтерство як важливі аспекти діяльності у сфері соціального захисту під час війни.
3. Соціальна робота на рівні органів місцевого самоврядування.
4. Соціальна робота на рівні територіальної громади.
5. Соціальна робота на рівні закладів соціальної сфери.
6. Соціальна робота на рівні жителів громад.
7. Співпраця з бізнесом для вирішення соціальних проблем громади.
8. Інформаційна підтримка через соціальні мережі.

Тема 5. Соціальна робота в транскультурному середовищі

1. Транскультурна компетентність у роботі соціальних служб.

2. Соціальна робота з етнічними групами.
3. Принципи організації та стратегії соціальної роботи в транскультурному середовищі.
4. Міжкультурна комунікація в системі соціального захисту.
5. Результативність соціальної роботи в транскультурному середовищі.

Тема 6. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг

1. Суть та особливості проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
2. Цілі моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
3. Особливості проведення моніторингу надання соціальних послуг.
4. Внутрішня і зовнішня оцінка якості надання соціальних послуг.

3. Структура програми підвищення кваліфікації

Теми / Години	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи	Разом
Змістовий модуль 1. Особливості організації надання соціальних послуг					
1. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація, нормативно-правові документи	4	4	10		18
2. Компетентність соціального працівника з надання соціальних послуг в територіальній громаді	2	2	10		14
3. Запобігання корупційним ризикам у наданні соціальних послуг	2	2	10	1	15
Змістовий модуль 2. Якість організації надання соціальних послуг					
4. Особливості організації надання соціальних послуг в територіальній громаді під час війни	2	2	10		14
5. Соціальна робота в транскультурному середовищі	2	2	10		14
6. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг	2	2	10	1	15
Разом по програмі	14	14	60	2	90

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг годин
1.	Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація, нормативно-правові документи (розбір кейсів за темою та виконання практичних завдань)	4
2.	Компетентність соціального працівника з надання соціальних послуг в територіальній громаді (розбір кейсів за темою та виконання практичних завдань)	2
3.	Запобігання корупційним ризикам у наданні соціальних послуг (розбір кейсів за темою та виконання практичних завдань)	2
4.	Особливості організації надання соціальних послуг в територіальній громаді під час війни (розбір кейсів за темою та виконання практичних завдань)	2
5.	Соціальна робота в транскультурному середовищі (розбір кейсів за темою та виконання практичних завдань)	2
6.	Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг (розбір кейсів за темою та виконання практичних завдань)	2
Усього		**14**

5. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, обговорення, дискусія;

– наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація;

– методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, вправи, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота включає роботу з текстовим матеріалом та виконання індивідуальних завдань: складання реферату та підготовку презентацій та практичні завдання).

Форма атестації у вигляді заліку (комп'ютерне тестування). Слухач повинен обов'язково скласти тестування.

6. Питання для атестації

1. Соціальні послуги: поняття та види.
2. Класифікація соціальних послуг.
3. Основні нормативно-правові акти, які регулюють питання організації надання соціальних послуг.
4. Базові соціальні послуги в ТГ.
5. Етапи розвитку та забезпечення надання соціальних послуг жителям громади.
6. Вимоги до надавачів соціальних послуг різних форм власності в ТГ згідно чинного законодавства.
7. Основні аспекти побудови інтегрованої системи соціального захисту на рівні громади.
8. Сучасні моделі соціальної роботи в громаді.
9. Ролі фахівця із соціальної роботи в територіальній громаді.
10. Навички соціального працівника для роботи в громаді.
11. Морально-етичні засади соціальної роботи в територіальній громаді.
12. Стратегії діяльності соціального працівника в громаді.
13. Корупційні ризики під час надання соціальних послуг в територіальній громаді.
14. Класифікація корупційних ризиків.
15. Нормативно-законодавча база, яка регулює питання корупційних ризиків під час надання соціальних послуг.
16. Оцінка корупційних ризиків.
17. Усунення корупційних ризиків.
18. Напрями, методи і форми соціальної роботи в територіальній громаді під час війни.
19. Благодійність, волонтерство як важливі аспекти діяльності у сфері соціального захисту під час війни.
20. Соціальна робота на рівні органів місцевого самоврядування.
21. Соціальна робота на рівні територіальної громади.
22. Соціальна робота на рівні закладів соціальної сфери.
23. Соціальна робота на рівні жителів громад.
24. Співпраця з бізнесом для вирішення соціальних проблем громади.
25. Інформаційна підтримка через соціальні мережі.
26. Транскультурна компетентність у роботі соціальних служб.
27. Соціальна робота з етнічними групами.
28. Принципи організації соціальної роботи в транскультурному середовищі
29. Стратегії соціальної роботи в транскультурному середовищі.
30. Міжкультурна комунікація в системі соціального захисту.
31. Результативність соціальної роботи в транскультурному середовищі.

32. Суть та особливості проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
33. Цілі моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
34. Особливості проведення моніторингу надання соціальних послуг.
35. Внутрішня і зовнішня оцінка якості надання соціальних послуг.

7. Рекомендована література

Основна

1. Жуков В., Лях Т., Петрович В., Пруденко, Г. Морально-етичні засади соціальної роботи у територіальній громаді. *Ввічливість. Humanitas*. Вип. 2. 2023. С. 32–37.
2. Кравченко О. Соціальна робота в громаді в умовах війни. Zeszyty Naukowe Collegium Witelona. № 42(1). 2022. С. 63-70.
3. Пірен М. І. Соціальна робота в територіальній громаді : теорія та практика. Чернівці : Чернів. нац.ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 327 с.
4. Столярик, О. Сучасні уявлення про резил'єнтність громади: уроки для підготовки соціальних працівників. *Social Work and Education*, *12*(1). 2025. 98–115. URL: https://doi.org/10.25128/2520-6230.25.1.8
5. Столярик О., Семигіна Т. Забезпечення якості соціальних послуг як завдання підготовки соціальних працівників. *Social Work and Education*. *11*(3). 2024. С. 417–431. URL: https://doi.org/10.25128/2520-6230.24.3.9
6. Юрків Я. І. Використання методів групової роботи в громаді в умовах воєнного стану. *Соціальна робота в громаді : сучасні виклики та перспективи розвитку : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. (м. Дніпро, 24 березня 2023 року) / за заг. ред. проф. О. О. Осетрової. Дніпро, 2023. С. 281.
7. Kolomiiets, L. Features of the activities of social services specialists in ukraine under modern challenges. *Personality and Environmental Issues*, *4*(3). 2025. 57-63. URL: https://doi.org/10.31652/2786-6033-2025-4(3)-57-63
8. Slozanska H. . Are future social workers of bachelor degree ready to provide integrated social services in the territorial community in ukraine. *Social Work and Education*, *5*(4), 2018. 84–103. URL: https://doi.org/10.25128/2520-6230.18.4.8

Додаткова

9. Гринців М. В., Зубрицький І. Я. Організація професійної комунікації в соціальній роботі. *Journal «ScienceRise : Pedagogical Education»*. 2024. №2(59). С. 18-23.
10. Дубич К. В. Інформаційне забезпечення системи надання соціальних послуг в Україні: сучасний стан і напрями удосконалення. *Інвестиції : практика та досвід.* Вип. 2. 2015. С.112-117.
11. Єнгаличева І., Гордєєва. Т. Моніторинг та оцінка надання соціальної послуги з формування життєстійкості у територіальних громадах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 1(56). 2025. С. 51–55. URL: https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.51-55
12. Кучер Г. М. Соціальна робота з вразливими категоріями населення в умовах територіальної громади : дис. … канд. пед. наук : 13.00.05. Умань, 2019. 301 с.

13. Семигіна Т. В. Соціальні послуги у територіальних громадах України : інновації правового регулювання. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. №4. 2019. С. 65-75.
14. Семигіна Т. Стандарти кейс-менеджменту в США: огляд основних документів професійних організацій. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Вип.1(14). 2025. С. 174-186.
15. Сидун І. В. Інструменти міжкультурної комунікації в соціальному управлінні територіальною громадою. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2026. №1. С. 82-87. URL: https://socped.luguniv.edu.ua/index.php/socped/article/view/179
16. Сидун І. В. Соціальна реклама як ефективний інструмент стратегічних комунікацій та управління в громаді. *Ввічливість.* №1. 2026. С. 241-246. URL: https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/3593
17. Сидун І. В. Транскультурні аспекти стратегічних комунікацій в управлінні територіальною громадою. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2025. №4. С. 113-119. URL: http://socped.luguniv.edu.ua/index.php/socped/article/view/157
18. Слозанська Г. І. Ролі фахівця із соціальної роботи в територіальній громаді. *Науковий вісник Ужгородського університету.* Вип.1 (40). 2017. С. 265-268.
19. Слозанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді : теорії, моделі та методи : монографія / за наук. ред. д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua/
2. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. URL: http://lib.onu.edu.ua/
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
4. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/
5. Сидун Ірина Володимирівна. Наукові публікації. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_updates&hl=ru&user=vvGUd1kAAAAJ